

Клімат Харківської області

- Історія метеорологічних спостережень
- Кліматичні явища, що мали найбільш губні наслідки для Харківської області

Засновник Харківського університету В.Н.Каразін був видатним географом. Вперше на Україні на початку XIX ст. він став проводити систематичні метеорологічні спостереження. У 30-50-х роках XIX ст. істотний внесок у вивчення природи Європи, Азії, Африки вніс наш земляк та вихованець Харківського університету Єгор Петрович Ковалевський. З його ім'ям пов'язані геологічні та географічні дослідження Чорногори, Карпат, Балкан, Сибіру, Середньої Азії, Уралу, Кашміру, Афганістану, Монголії, Манчжурії та Син-Цзяна. Особливо великий внесок зроблено науковцем у дослідження Африки. Ним була ліквідована велика біла пляма на карті східного Судану та Ефіопії.

У середині XIX ст. професор Харківського університету П.І.Кеппен заклав підвалини нової науки про сезонні зміни у природі — фенології, він сприяв подальшому розвитку лімнології, зібрав багатий матеріал для географо-статистичного словника Росії, який надалі завершив та видав П.П.Семенов-Тянь-Шанський. У 60-80 рр. XIX ст. професором І.Ф. Леваковським було проведено дослідження рельєфу Харківської губернії та значної частини України, він видав і першу орографічну характеристику її території. У двотомній монографії «Воды России» І.Ф. Леваковський подає докладну інформацію про річкову мережу Європейської частини Росії, де обґрунтовує велике господарське значення річок, підкреслюючи необхідність дбайливого відношення до природних водоймищ. Учень І.Ф. Леваковського, видатний геоморфолог та палеогеограф проф. О.В.Гуров, досліджував кайнозойські відклади півдня країни, виявив геоморфологічні особливості долин Дніпра, Сіверського Донця та їх притоків, виділив основні етапи розвитку сучасного рельєфу Лівобережної України.

Історія метеорології (1)

До плеяди великих географів кінця XIX — початку XX ст. належить учень В.В.Докучаєва, професор Харківського університету Андрій Миколайович Краснов, якого його друг академік В.І.Вернадський назвав одним з найбільш оригінальних шукачів географічного синтезу.

Після Краснова у Харківському університеті працював відомий вчений проф. О.А.Івановський. Він залишив по собі праці у області антропології, етнографії, методики викладання географії. Івановський досліджував країни Середньої Азії та Син-Цзян, піднявся на вершини Алаганезу та Великого Арарату. У 1928 році за ініціативи проф. О.А.Івановського створено географічний факультет у нашому університеті.

Метеорологію та кліматологію у Харківському університеті ще з 40-х років XIX ст. розвивали видатні вчені професори: В.І.Лапшин, Ю.І.Морозов, М.Д.Пильчиков, Д.К.Педаєв. Вони вели регулярні метеорологічні спостереження, опублікували перші докладні праці про клімат Харківської губернії, ними була створена мережа метеорологічних станцій на ПС України, сконструйовані нові метеорологічні прилади. Вищезгадані вчені розробляли проблеми земного магнетизму, атмосферної електрики, проводили дослідження високих шарів атмосфери за допомогою аерозондів.

З початку 80-х років курс метеорології та кліматології в університеті викладають доценти Юрій Федорович Кобченко та Микола Антонович Гвоздь. Науково-дослідна лабораторія гідрометеорологічного моніторингу, керована Ю. Ф. Кобченком, проводила свої дослідження на поливних полях Трав'янської зрошувальної системи та в районі Проходянського науково-дослідного стаціонару

Історія метеорології (2)

1. Велика посуха 1921 року принесла голод у Балаклію.
2. 1946–1947 рр.- посуха і великий голод у Куп'янську

Посухи

{ Улітку в Богодухові спостерігаються суховії: вітер 12 м/с і більше при низькій вологості повітря — менше 30%.

Суховії

Найбільші снігові замети спостерігалися в 1956 р. На автомобільній трасі Тула-Харків, коли в наслідок 6-днівної завірюхи зі швидкістю вітру 25 м/с (90 км/год) на ділянці довжиною 500 м створились такі щільні снігові кучугури, висотою в 3-4 м, що були занесені телеграфні стовпи та дороги. Для ліквідації наслідків довелося долучати жителів суміжних областей, а також, усі машини місцевих організацій.

Снігові замети

Сильний дощ із градом пошкодив і знищив у з. Широке Близнюківського району Харківської області близько 2 тис. га посівів. Як повідомили в Держслужбу надзвичайних ситуацій, постраждали посіви, ячменю, кукурудзи та соняшнику, а також 24 га приватних городів. Крім того, частково пошкоджено покрівлі та вікна 18 приватних житлових будинків, а з. Самійлівка пошкоджена покрівля загальноосвітньої школи.

Град

Дякую за перегляд